

BRUKARINFLYTANDE I FORSKNING OCH PRAKTIK

På FORSA symposiet i mars 2013 uppmärksammades Maivor och Bengt Börjeson, två för det sociala arbetes ideologi och utveckling viktiga personer. Symposiet handlade om brukarinflytande. Jag fick tillfälle att säga några ord om Maivor och hennes sätt att se på socialt arbete. Ungefär såhär

Maivor började sin karriär som socialsekreterare i Norra Farsta på 1970-talet. Där blev hon en drivande kraft i ett omfattande projekt, *Servicecentralsprojektet*, som initierades och drevs av dåvarande Metodbyrå 1, föregångare till FoU-enheten i Stockholm. Syftet var att radikalt förändra det sociala arbetet. Man ville lämna skrivborden och gå ut i bostadsområdena; socialt arbete bedrevs rimligtvis inte bäst i fyrkantiga rum som låg på var sin sida om en lång korridor, kunde man senare läsa i en av de många rapporter som projektet producerade.

I Servicecentralsprojektet började man med att gå ut och fråga socialvårdens klienter vad de ville och behövde och när man fått detta klart för sig öppnade man lokaler i området, dit människor fick komma med sina problem. *Emil och Emma*, Emil för barnfamiljer, Emma för vuxna, verksamheter som många känner till. Emma finns fortfarande i något förändrad form.

Servicecentralprojektet pågick i många år. Det är väl dokumenterat av bland andra Sune Sunesson i bl a boken 1985 *Ändra allt. En uppmaning till socialarbetare*. Bengt Börjeson Kenneth Sundh, Alain Topor och många andra var på olika sätt involverade i projektet.

För Maivor var det vi i dag kallar *brukarperspektiv* en självklarhet. Men hon skulle aldrig använda sig av begreppet. För henne var det självklart att socialt arbete bedrevs på klientens uppdrag och enligt dennes önskemål och behov.

Socialt arbete är, hävdade hon att möta människor. Att se den man har framför sig, och att se honom/henne inte som klient eller patient, utan som medmänniska. För att kunna hjälpa måste man vilja den andre väl, ur djupet av sitt hjärta. Som socialarbetare, tänk, hur skulle jag handlat om hon var min syster?

Maivor blev småningom socialchef och stadsdelsdirektör. De sista åren innan hon gick i pension jobbade hon på FoU-enheten. Där skrev hon tillsammans med Christian Åkerlund boken *Ett annat sätt att se, i socialt arbete och i livet*. Boken är baserad på hennes klokskap och livserfarenhet och hennes erfarenheter från socialt arbete, men också på hennes egen långvariga kontakt med sjukvården, i rollen som patient, och ”brukare”.

Maivors käpphästar som hon också betonar i boken är

- *för det första, att man som socialarbetare måste vara snäll*
- *för det andra, att man måste förmedla hopp och*
- *för det tredje, att man måste ha ett forskande öga.*

Den som är din klient känner om du är snäll, på samma sätt som dagisbarn vet om en fröken är snäll och en äldre människa vet om vårdbiträdet är en snäll person. I Svenska Dagbladet kunde vi läsa för en vecka sedan att Socialstyrelsen kommit fram till att placerade barn har det

sämre än andra. Det är ingen nyhet. Men när man frågar dom vad de önskar sig av vården säger dom, trygghet, säkerhet och kontinuitet. Och att personalen är snäll.

För att kunna inge hopp måste man vara snäll. Vid varje avslutat möte bör du fråga dig, har jag väckt hopp, eller har jag släckt hopp. Och vad var det, i det jag sa eller gjorde, som väckte eller släckte hopp.

Att ha ett forskande öga är att dra erfarenheter av allt du ser, hör och möter och använda dig av och utveckla det som du ser är verksamt.

Maivors och Christians bok har återigen blivit efterfrågad. Vi tolkar detta som att det finns ett behov av att införliva och bevara hennes synsätt i dagens sociala arbete. Boken finns i nytryckt A4 format och kan köpas här, laddas ner på hemsidan, www.maivorssalong.se eller beställas från magnus@maivorssalong.se

Slutligen; Vi är några som bildat ett nätverk för att ta tillvara Maivors kunskaper och erfarenheter. Den som vill får gärna ansluta sig. Vi har också en fond, som vi kommer att använda oss av för olika aktiviteter, bland annat något som vi i linje med Maivors ide ska kalla *Maivors sociala salong*, sammankomster för att utbyta tankar och erfarenheter och diskutera det sociala arbetets utveckling

Gun-Lis Angsell